

[Niels Frederiksen.]
og fra Tid til Tid kan følge Omsætningen af Jord og Ejendomme, meget ofte vil kunne erhverve Jord til Udstykning uden at være nødt til at betale den Overpris, som ellers altid maa betales, naar Jord skal købes til Udstykning bort fra den samlede Ejendom, og med den Følge, at der lides et mere eller mindre betydeligt Bygningsværditab. Hele Kunsten er jo at finde en Form, hvorved de Erstatningsbeløb, som enhver Sælger af Jord maa beregne sig paa Grund af Driftsforstyrrelse og Bygningsværditab ved Salg til Udstykning, vil kunne formindskes, hvad der vil kunne lade sig gøre, hvis man Landet over organiserer Udvalg af stedkendte Folk, der kan følge Begivenhederne, som de former sig fra Tid til anden.

Hvad angaar den bymæssige Bebyggelse, gælder den samme Regel, at Statens Jordfond vil give sin Støtte til de Kommunalbestyrelser, der vil erhverve Jord til Boligbyggeri og lade Grundene afhænde efter Reglerne om Vilkaar for Bortsalg af Jorder i offentligt Eje. De Bykommuner, der har Interesse i at slaa Grundspekulationen ned ved at erhverve Byggegrunde og bortsælge disse paa de Betingelser, jeg har nævnt, nemlig ved at der ikke betales nogen Købesum for Byggegrundene, men at denne til enhver Tid forrentes efter den Værdi, der konstateres ved Vurderingen, kan paa-regne det samme Tilskud fra Statens Jordfond af $\frac{1}{3}$ af Værdien af den Jord, de erhverver til dette Formaalets Gennemførelse. Men vi er tillige klare over, at det, hvis en saadan Lovgivning skal have nogen Værdi for Byernes Vedkommende, vil være nødvendigt at tage Hensyn til de nuværende Kreditforhold og at sørge for, at Belaeningen til Byggeri kan foregaa paa en rimelig og billig Maade, da de i Landet bestaaende Kreditinstitutioner neppe indtil videre vil være i Stand til at kreditgive til Byggeriets Gennemførelse i den Udstrækning, som det er ønskeligt. Derfor foreslaar vi, at Kommunalbestyrelserne skal have Lov til at garantere for Laan til Opførelse af Bygninger paa Arealer, der er solgt paa de nævnte Vilkaar, uden at spørge højere Myndighed derom. Ad den Vej vil man ganske sikkert kunne fortsætte med en Udstykning baade ude paa Landet og af Byggegrundene omkring Storbyer og Stationsbyer, som vil skabe sundere Bebyggelsesforhold og sætte stærkere Fart i Boligbyggeri og Udstykning uden at paavirke Prisforholdene i uheldig Retning. Indenfor det radikale Venstre har vi den Opfattelse, at en Bebyggelse af

Grunde og en Udstykning af Landbrugsjord efter Reglerne i Lov om Vilkaar for Bortsalg af Jorder i offentligt Eje, har staaet sin Prøve i de sidste vanskelige Aar. Vi nærer ingen Tvivl om, at hvis man skal gøre Resultatet af de sidste Aars vanskelige Forholds Indvirkning paa Ejendomsomsætningen i Landbruget op, vil det vise sig, at alle de Udstykninger, der er foretaget efter Lov af 4. Oktober 1919, vil bestaa Prøven med Glans. Og hvorfor vil de bestaa Prøven med Glans? Det vil de, fordi Udstykningen er foregaaet efter det Princip, at Nybyggerne gaar ind under en Gældsstiftelse, der er passende baade i gode og i daarlige Tider. Denne Erfaring har vi indhentet og kan dokumentere overfor den høje Rigsdag, at de Omsætninger af Jord, som er udstykket efter Loven af 4. Oktober 1919, viser, at den Statshusmand, der har faaet en Jordlod paa de bestemte Betingelser og har passet sin Ejendom middelgodt og med Middelheld, hvad Dag han vil kan faa sine udlagte Penge hjem; han kan afhænde Ejendommen til samme Pris, som den staaar ham selv i. Vi maa huske paa, at en hel Række af Ejendomme Danmark rundt er oprettet i en meget vanskelig Startningstid. Den eneste Sammenligning, man kan drage, er en Sammenligning med de Landbrugere, der har købt Ejendomme i de samme Aar under de opskruede Prisforhold, og som skal afhænde i Dag. De, der har haft Middelheld og udvist Middeldygtighed i Behandlingen af Landbruget, vil ikke kunne faa deres Penge hjem, og de allerfleste af dem har tabt alt, hvad de ejer og har, selv om de har Brug af lignende Størrelse som et Statshusmandsbrug og har mødt med en Udbetalingskapital fra 10 000 til 15 000 Kr. Jeg mener derfor, at det Princip i de vanskelige Aar har staaet sin Prøve. Vanskeligheder findes ogsaa der, og de har givet sig Udslag paa forskellig Maade. Men det, det kommer an paa, er dog dette: Er de Værdier forsvundet, som vi har bragt ind, og er vort Arbejde spildt? Dette er ikke Tilfældet.

Ud fra disse Betragtninger har det radikale Venstre ment, at da nu Betingelsen for en fortsat Udstykning ad denne Vej ebber ud, efterhaanden som Arealerne af Lens- og Præstegaardsjorden opbruges, er Tiden inde til, at den høje Rigsdag tager under Overvejelse, om statsunderstøttet Udstykning efter de to Udstykningslove kan blive ved at foregaa sideordnet. Vi er klare paa, at vel har vi Lovhjemmel for at kunne anvende nogle af Jordfondens Midler til Opkøb af Jord til Udstykning efter den nye Husmandslovs Princip, for at bruge en